

Radioaktivt henfald (baggrundstråling)

Data fra 2/1-2023 til 11/1-2023 (logging i 1 min. interval)

restart :

Der indlæses 4 Maple-pakker:

with(Gym) : with(LinearAlgebra) : with(Statistics) : with(plots) :

Maple viser automatisk kun små matricer.

Næste linje sikrer, at man kan se en stor matrix! Overdrivelse er godt :-)

Gym[visMatrix](100) :

Excel-filen "data06.xlsx" placeres i "Overførsler" ("Downloads") på Windows PC.

NB: ved download fra browsere, vil filen jo være i "Overførsler" ("Downloads")!

OBS: hvis filen ligger på Skrivebordet, ændres "Downloads" i koden nedenfor til "Desktop".

Import-metoden i næste linje sikrer, at man ikke igen og igen skal loadere filen manuelt, når man kører med "!!!!".

M := Import("Downloads/data06.xlsx", base = homedir, output = Matrix) :

Hvor mange rækker er der i matricen med data?

N := RowDimension(M) = 12908

Dataene stammer fra GammaScout geigertæller.

De første 6 rækker er tekst, som skal fjernes.

De sidste 5 linjer i regnearket er kommentarer 1), 2), 3), 4) og 5). De skal også fjernes.

1) Overflow

2) Incomplete Interval

3) Date/Time Changed

4) CDS changed to CS

5) CDS changed to CO

"Puls Count" står i 6. søjle.

Række 7 og 8 har en bemærkning om, at tiden er ændret, derfor overspringes disse.

Derfor udvælges datene, og ændres til en liste:

L := M[9 .. N - 5, 6] :

L := convert(L, list) :

Hvor mange data er der så (hver er en måling i 1 minut fra 2/1-2023 til 11/1-2023):

numelems(L) = 12895

Der er således **12895** rådata med tælleantal á 1 minut.

Disse skal afbildes i et diagram, som viser fordelingen.

Hvad er mindste og største observation?

min(L) = 1.0

max(L) = 32.0

Dataene grupperes ikke.

De 32 hyppigheder er:

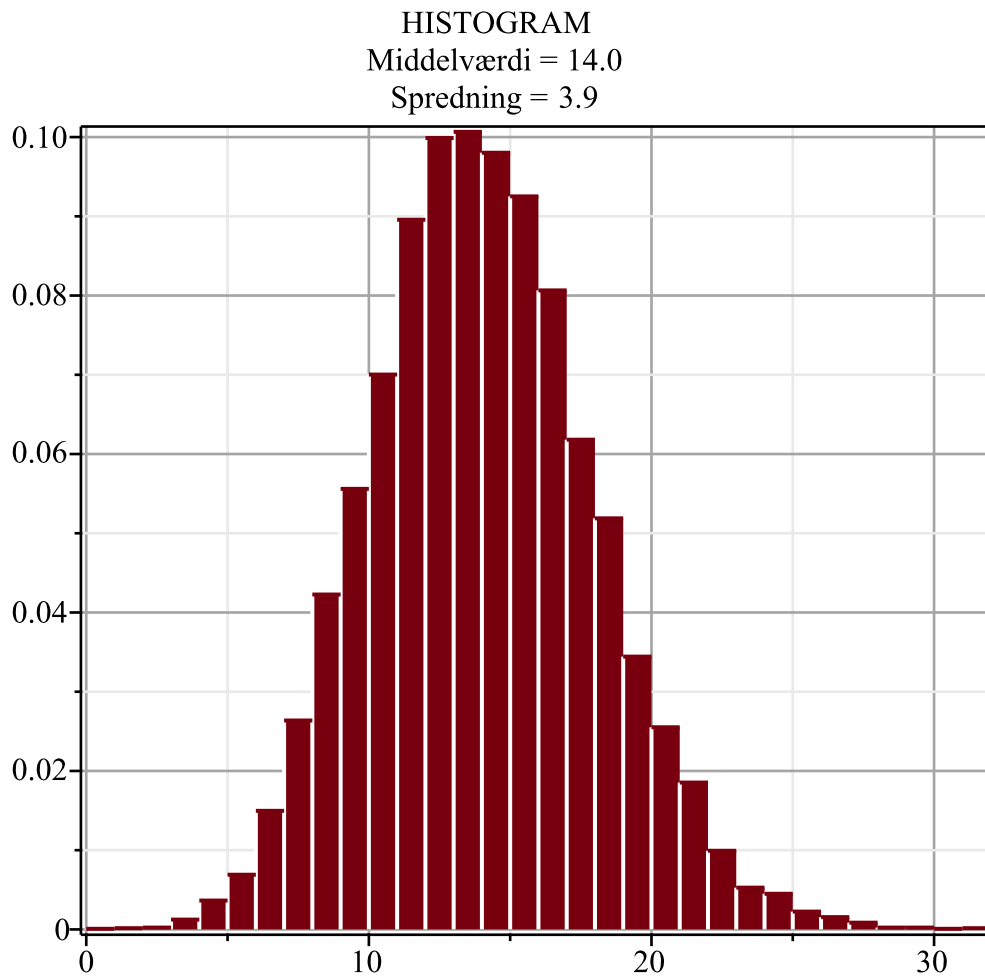
0..1.	1
1..2.	2
2..3.	3
3..4.	16
4..5.	47
5..6.	89
6..7.	193
7..8.	340
8..9.	545
9..10.	717
10..11.	903
11..12.	1155
12..13.	1288
13..14.	1298
14..15.	1264
15..16.	1193
16..17.	1040
17..18.	797
18..19.	669
19..20.	444
20..21.	329
21..22.	239
22..23.	128
23..24.	68
24..25.	58
⋮	⋮

32 × 2 Matrix

$G := \text{grupperData}(L, [0..32], 32) =$

Histogram plottes, og middelværdi (gennemsnit) samt spredning beregnes:

$H := \text{plotHistogram}(G)$

De radioaktive henfald forventes at følge en **Poisson-fordeling**.

Den plottes ud fra kendskabet til middelværdien:

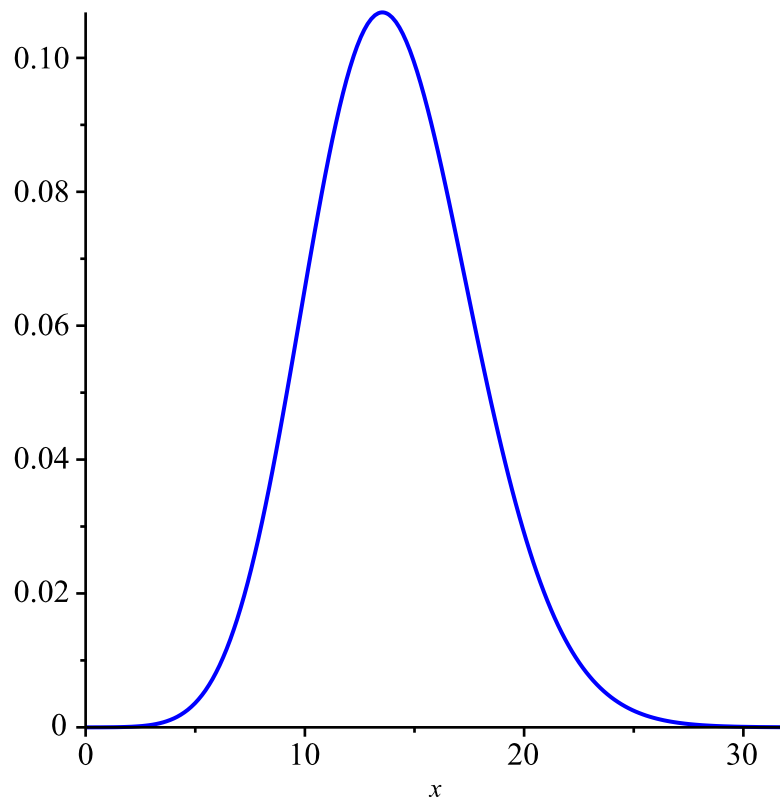
$m := \text{middel}(G) = 14.03540$

NB: for at få plottet helt ud må Maple sættes til at regne med flere cifre!

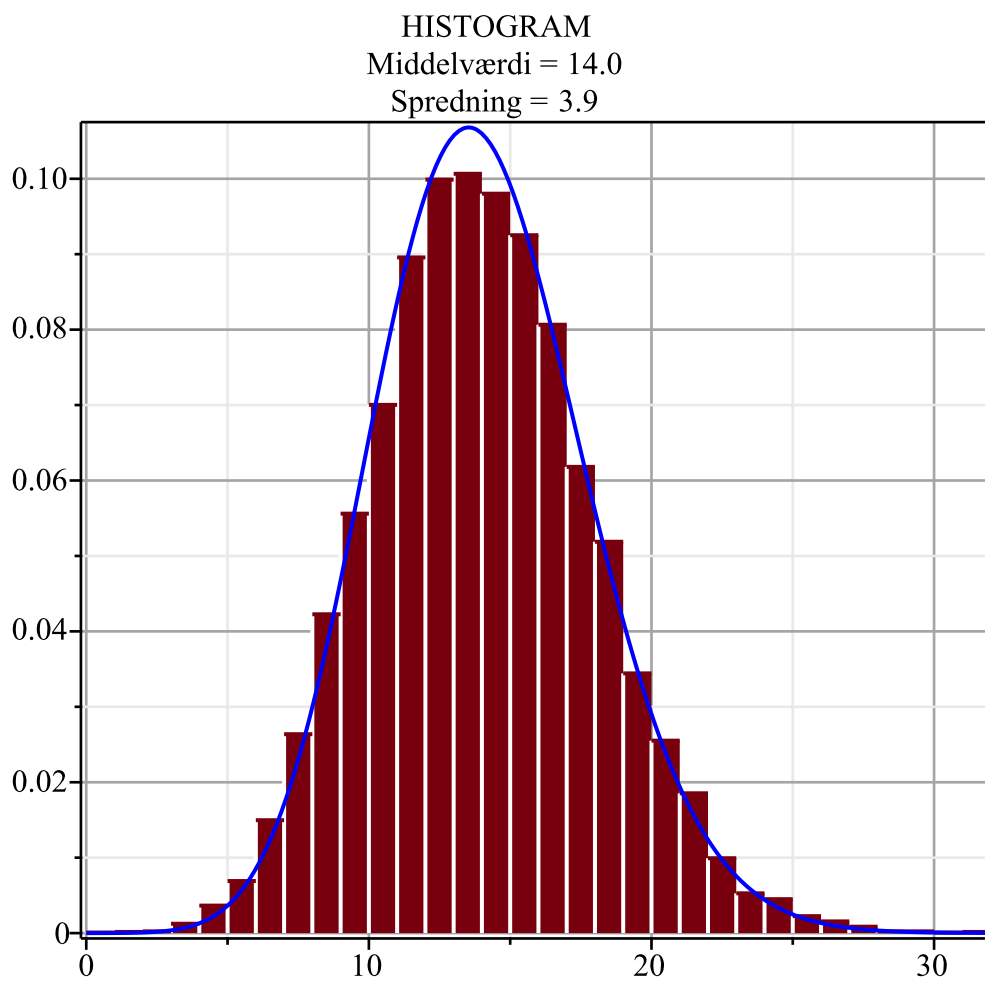
$\text{Digits} := 100 :$

$X := \text{RandomVariable}(\text{Poisson}(m)) :$

$P := \text{plot}(\text{ProbabilityFunction}(X, x), x = 0 .. 32, \text{color} = \text{blue})$

display(H, P)

Konklusion: de observerede henfald passer pænt med en Poisson-fordeling!